

Соколёнок

4/2016
июль - август

Лашын

0+

БАЛАЛАР ҮШИН ЭКИ АЙДА БИР КЕРЕ ШЫГАТАГАН РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖУРНАЛЫ

Биринши дережели диплом

Ногай районнынъ Карасув мектебининъ 7 класс окувшиысы Алтынай Байманбетова Москва каласында ойткерилген илми ясларынынъ савлай россиялык йыйылувында 1-нши орын бийлеген. Йыйылуудынъ ясортакшылары арасында ийги куллык номинациясында «Ногай бесиги. Несилден несилге» деген излев куллыгы ушин берилген экен.

Айтып озайык, Алтынай Байманбетовадынъ илми куллыкшысы Карасув школасынынъ директоры Айрувхан Байманбетова болады. Алтынайдынъ айтувы бойынша, ногайлардынъ бесиги акында тема ога бала заманыннан алып белгили болады.

«Мен эртегилер, йырлар айтатаган тетейимниң тавысын айли де эситип аламан. Оларда меним халкымнынъ айдетлери эм кылышлары барлар. Мен кишкейимнен алып ногай айдетлерин тузып келемен. Соң школада ногай литературасы бойынша дерислерде де онынъ акында көп эситтим. Сосы темага кызыксынув түвдү. Бизим айдетлеримиз яшавда көп заттынъ акында ойламага керегин көрсөтедилер. Соны ман темады терен кепте уйрендим».

Ногай районнынъ билимлендириуув бөлигининъ начальниги Кайтархан Ольтегеновадынъ айтувы бойынша, яс кыздынъ уьстинлиги мен савлай район оыктемсийди эм келеекте Алтынай Байманбетовага уйкен сеним этеди. Алтынай да оyzининъ 1-нши дережели дипломы ман оыктемсийди.

А.Утеев.

Баътирлер оълмейдилер

40 ясина толаяк эди...

1994-1996-ншы йыллардагы «Бириңи шешен согысында» Россия Федерациисынынъ составында Шешен республикасын тутув ушин оytке-рилген боевой арекетлеринде яшавшылар арасында, согылык эм ыхтыяр саклав органларынынъ куллыкшылары арасында уйкен йойым болганды баъримизге де белгили. Савлайы алыш краганда, федераллык күшлериинъ йойымлары 5552 айдем эм сонынъ ишинде РФ-сынынъ согыслык айкершилерининъ йойымы 3680 айдемге еткен болыш көринеди экен. Сонда көрсөткөн йигитликleri эм эркликлери ушин 1996-ншы йыл 128 айдем Россиядынъ Баътири деген йогары атка тийисли болган эм олардынъ 46-сы рядовой составтан экен. Айне солардынъ арасында ногай йигити Астрахань областининъ Приволжский районынынъ Пойменный авылынынъ яшавшысы болыш Рафик Валит улы Кадырбулатов та бар.

Бириңишлий, сосы ясымыз уйкен ясы уйкенлерининъ баътир йолы ман барыш, арасы хыйлы заман ойткеннен сонъ, олардынъ йигитликлерин кайтаралаган. Оъз Элининъ яшавы эм келеектегиси ушин оъзининъ

яс оъмирин савга эткен, курманлыкка салган...

Муннан 40 йыл артта, демек, 1976-ншы йыл 31-ншы июль күнинде Рафик улымыз айтылган областининъ Приволжский районынынъ Пойменный авылында Кадырбулатовлардынъ айелинде дуныяга энген.

Белгили болган кепте, онынъ атасы эрте оъледи эм анасы балалары ман ялгыз болыш калады. Яшав эндигиси авыр эди. Эм анасына көмек этер ушин, яс йигит куллык этип баслайды.

1994-нши йыл ноябрь айында Рафик айкер сырасына борышын күттеге йолланады. Оъзининъ айкер-

шилик борышын айырымланган түркиминде атувши болып баслайды. Солдаттынъ кызмет кылувынынъ биринши күнлери Ростов каласында ойткан болган. Айне сол заман ол қонъысы Шешен ериндеги кан-тоғис оъзгерислери юретаганы акында биледи. Эм ишиннен бир тавыс ога «сен шетте турмага керек туывылсынъ» дейди. Сонъында ондагы согыска йибермеге деп хат та язады.

Шешен ерине барганды да, тапшырмаларын намыслы кепте толтырмага шалысады. Уш операцияда белсен кепте катнасады.

Заман кетеди эм согыс та юреди. Рафик оъзининъ энъ де сонъы йигитлигин 1995-ниши йыл 18-нши апрель күн көрсөтти демеге керек. Айскершилик боълигининъ тапшырувы ман оълген айскершилердинъ мейитлерин белгиленген районга еткерувве йол ашпага керек эди. Соны ман «Росич» түркими боевиклерди Такыр тавдан Бамут авылына дейим йибермеске деп буйырык алады.

Мине эндигиси айдетте болмаган каты согысы басланды. Боевиклердинъ саны разведка-каравдан хыйлыга көп болды. Согыс бара турып, офицерлер де, көплеген солдатлар да яралангандар. Олардынъ санлары да аз болып баслайды. Сосы «Росич» түркими түскен авыр айлар мен пайдаланып, бандитлер оларды баъри яклы курсап та аладылар.

Рафиктинг касында онынъ досы Сергей Булат та болган. Арасы заман көп те кетпей, онынъ автоматынынъ атылувы да тоқтайды. Төгерекке көз карасын таслай берип, Рафик олар экеви калганын анълас алды... Ярасы кайдай авыр болса да, Рафик согысуын тоқтатпады. Тек не пайда, ата-ата баъри согыслык алатлары да битип калмаспа. Сол заман уш боевик Рафики курсаламага баслайдылар.

Ясымыз болса, душпанлар колына түспеге сүймейди. Аьши не амал этпеге керек деген ой оны бийлеп алды. Боевиклер онынъ касына мине етти деген заманда, сонъы гранатасын атады... Бирден тып-тынык болып калды. Тири бир ян да йок. Төгеректе кевделерден кан тамшылары аста-акырын агадылар...

Баътирлер оълмейдилер... Россия Федерациясынынъ Президентинъ 1995-ниши йылдынъ 20-ниши июль күниндеги этилинген Указы ман боевиклер мен күрресте көрсөткен айдете болмаган йигитлиги ушин Рафик Валит улы Кадырбулатовка Россия Федерациясынынъ Баътири деген йогары ат тагылган. Арасы йыл оътип, Россия Федерациясынынъ ишислер министрининъ буйрыгы ман 1997-ниши йыл 22-ниши август күн Рафик Кадырбулатов оъмирликке «Росич» айырым түркимининъ сырасына киргистилинген.

Айне сондай болды замансыз дуныядан кеткен улымыздынъ яшав йолы.

Йигит оълсе, аты калар деп босына айтылмайды. Пойменный авылындағы орта школасына онынъ аты койылган эм школа азбарында онынъ эстелиги де бар. Айр йыл сайын 18-нши апрель күнинде эстеликли митинги де оътеди.

Россиядынъ ногайлар яшайтаган ерлеринде Рафик Кадырбулатовтынъ яшав йолы эм йигитлиги акында көплеген шаралар оъткериледилер демеге керек. Айтып озайык, Рафик Кадырбулатовтынъ сыйына Терекли-Мектебтеги Данък Аллеясында Россиядынъ Баътирине эстелик салмага Ногай район администрациясы мырат та эткен. Оны да көррер күнимиз болар деп сеним бар.

А.Култаев, Махачкала.

АЖПАКЛАР

Күмисшидинъ кызына
Күмис юзик табылмас.

Тувмаган саъбийге бесик аьзирленмес.

Эр сокыр болсын,
Хатын тилсиз болсын.

Уй эткен де – хатын,
Күл эткен де – хатын.

Кызга мынъ тилер, бир кере алар.

Кызым, сага айтаман,
Келиним, сен тынъла.

Кыздынъ кыздагы кылъигы яхшы.

Кызынъ яман болса, кызыл кийгист.

Кыз оъзининъ уйинде де конак ты.

Шайир эм көширувши

Аминат

Белгили даргин шайири эм көширувши Аминат Абдулманапова би-зим республикадынъ Дахадаев районнынъ Харбук деген тав авылында тувган. Бас дегенде Махачкаладагы ДГПИ-динъ физико-математика факультетин эм оннан сонъ Москва каласынdagы Литинститутын битирген. Оъз арекетин авылында оқытувши болып ислевден баслаган. Оннан сонъ Даградиосында, окув-педагогикалык баспасында куллык эткен. Аълиги заманда балалар ушин даргин тилинде шыгатаган «Лашын» журналынынъ редакторы.

Москвада эм Махачкалада 40 ювык китаплери баспаланган. Онынъ ятлавларына юзлеген йырлар да язылганлар. Бир неше ятлавлары болгар, монгол, украин, серб тиллерине де көширилген. Оъзининъ даргин тилине белгили шайирлер Расул Гамзатовтынъ, Юсуп Хаппалаевтинъ, Анвар Аджиевтинъ, Михаил Лермонтовнынъ, Сергей Есенининъ, Анварбек Култаевтинъ, Шахвелет Шахмардановтынъ эм баскалардынъ ятлавларын көширген.

Аминат Абдулманапова Дагыстаннынъ халк шайири.

Махачкаладагы Гамзат Цадаса атындагы авар музыка-драма театрында шайирдинъ 70 йыллыгына багысланган мерекели кешилиги болып ойткен. Аминат Абдулманапова-дынъ яшав йолы эм яратувшылыгы акында Дагыстаннынъ язувшылар Союзынынъ правление председатели Магомед Ахмедов, язувшылар эм шайирлер Магомед-Расул Расулов,

Шеитханум Алишева эм баскалары оъзлерининъ йылы соъзлерин айтканлар.

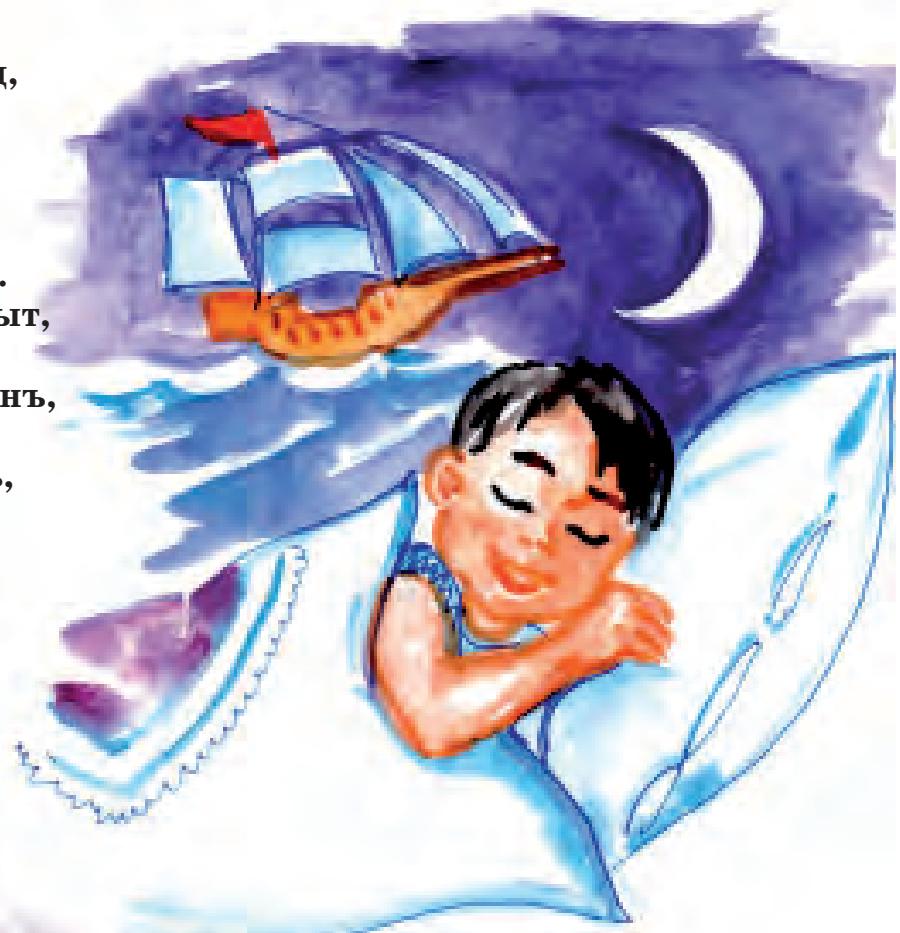
Кешликте Аминат шыгып сойлеп, йыйылганларга оъзининъ разылыгын билдирген, ана эм орыс тилинде бир неше ятлавларын оқып эситтирген.

Аъли ногай тилине көширилген бир неше ятлавын да беремиз.

Ананъ сенинъ тыңшайсын

Уйкла кишкей, Магомед,
Ер де, көк те уйклаган.
Тенъиздеги кемелер
Уйклаганлар, арыган.
Айындырық та ятыр,
Коразлар көзин юмган.
Бийлеп басын авыр булыт,
Юлдызлар да янтайган.
Уйкла таытли, юм көзинъ,
Дуныяда тыңшая...
Арыгансынъ сен оъзинъ,
Ананъ мынан ювыра.
Ийги туыслер энсинлер,
Эм оларды мутпа сен.
Айт ананъа, сүйинер,
Йылув берер юрекке!

Хадижат аъли кишкей,
Ама китап оқыйды.
Бебейине кийим тиге –
Азбарына карайды.

Оъзи кишкей, маштак бойлы,
Эткен затта баъри ойы.
Кувыршагын-кыймасын,
Йылатпайды, ойнасын.

Анасынанъ касында,
Савытларын ювады.
Уйди кирли зат болса –
Тазалап та алады.

Мысыгына ас сала,
Эм орамга шыгара.
Азбардагы емиске,
Сув куйып, карап турға.

Акыллы кызы Хадижат,
Баъри сүйген янлы зат!

Бұлыт шықса

Көкте бұлыт касын япкан,
Сувық болды. Карапъа.
— Кыңдырмага шықпа, балам,
Ямғыр явар. Сак кара!

— Болсын солай, азиз анам,
Мен бир якка бармайман.
Ямғыр явып, батпаякпан,
Терезеден каарман.

Эртен тагы күннинъ көзи,
Күлемсиреп шығып калар.
Дуныядынъ савлай юзи,
Күлемсиреп, янланар.

Мен де шығып орамга,
Баарман ойнамага.
Бұлыт шықса бир ерден,
Мен шабарман уйиме!

Даргиншеден көширген А.Култаев.

Анвар-Бек Култаев

Козы

Эрте турып
Шыктым азбар алдына,
Көз тасладым
Койлар яткан сарайга.
Бирден мә-ә деп
Сес янасты касыма,
Сескенгеннен
Мен урындым казыкка.

Сонъ карадым:
Коърдим кишкей козыды.
Оъзи ап-ак,
Юкка аяқ, арыкай.
Янасады
Эм анасы ялайды:
Ойлаяксынъ:
Бал яғылган калакай.

Козы десенъ
Коърген кимик мени де,
Йылтыраган
Кишкей көзин кратты.
Сол заманда
Баска болып оъзим де,
Коънъилим бек
Калай оны яратты.

«Аявлым!» деп
Алдым оны колыма,
Эм йылтыттым
Коълегимнинъ ушы ман.
Ол тынълады.
Ашувы йок ойында,
Силкип койды,
Алды наъзик колы ман.

Оъсер козым,
Шавып кетер ел кимик,
Шанъ коътерер
Уйкен шоълдинъ шетинде.
Ога карап
Суийнермен мен оъзим,
Энди кезек
Тетейиме келгенде...

Бизим Эмина...

Мине сойтип айтадылар онынъ ақында орта-төбешилер туывыл да. Ногай районнынъ баска авылларынынъ яшавшылары да. Онынъ да себеби бар: школага абыт басканның алыш орыс эм ногай тиллеринде йырлар йырлап келеди. Ол да ким десенъиз – Орта-төбө авыллынынъ орта школасынынъ З-нши класс окувшисы Эмина Кулумаева. Быйыл Махачкала каласында апрель айында болыш ойткен ТОКС-тынъ кезекли слетында район ваякили эсапта ортакшылык эткен. Эм кызымыз «Смуглянка» деген йырды орыс тилинде йырлап З-нши орынды алган. Районнынъ Калинин авыллынынъ ТОКС етекшиси Гульфира Биякаевадынъ айтувы бойынша, Эминага эдаплыкты, йырга ымтылысты атайы Кельдимурат Койлакаев калдырган болмага болар согыс эм

ис, ветераны, ногай халкынынъ тарьихин, культурасын эм фольклорын ийги билген, сүйген эм аявлаган айдем.

Эмина «Шоъл тавысы» деген район конкурсында ортакласып, ногай тилинде «Тамаша» эм орыс тилинде «Смуглянка» йырларын йырлап, экинши орынды бийлеген. Бу йырларды Эмина оъз классында оқытаган Умар Изееев пен бирге йырлаган.

Авыл школасында ойткерилетаган шарапларда катнасып, окувши кыз йырлары ман йыйылганлардынъ көнъиллерин көтереди. Эм ога «Йырла, бизим, Эмина» - деп аз айтпаганлар.

Эминадынъ көрөек ийги күнлери алдыда эм ол бизди тагы да ийги йырлары ман кувандырар деп сеним этимиз.

А.Култаев.

Ортада ТОКС-тынъ етекшиси, Калинин аул орта мектебининъ окувшисы Биякаева Гульфира Кельдимуратовна.

Ортада Эмина Кулумаева – Орта-төйбө авылдынынъ орта школасынынъ З класс окувшисы, Исаков Абдулкерим эм Аджатаев Мухтар, ТОКС ортакшылары.

ТОКС - ТЫНЬ ОРТАКШЫЛАР

Быйылдынъ апрель айында Махачкалада республикалык ТОКС ойткерилиди. Сол слетта Ногай районнынъ окувшилары да ортакшылык эттилер.

Бу районнынъ Калинин орта мектебинъ окытувшисы Биякаева Гульфира Кельдимураты кызы көп йыллардан бери «Элгезер» биригүйвдинъ басшысы болады. Бу күнтинъ катнасувшылары бир неше кере конкурсларда ортакшылык этип, енъувши де болган. Сондайлардан «Алдыга абыт», «Яс краевед», «Альдемнинъ ыхтыяры баладынъ көзи мен». Сол конкурслар балаларды эдаплы кепте тербияламага амал береди.

Озгарылган слетта балалар кызыклы кепте Махач атындагы партизан отряды ақында хабарлаганлар. Солай оқ олар алдынғы ветеранлар Советининъ председатели Кельдимурат Койлакаев ақында материал айналғанлар.

Слетта катнасанлар Калинин орта мектебининъ 5-ниши класс окувшилары Исаков Абдулкерим эм Аджатаев Мухтар. Кеделердинъ футболкаларинда Кельдимурат Койлакаевтинъ суврети салынган. Ол каравшылардынъ эсин тарткан. Окувшилардынъ эткен сюжети телеберилисте көрсөтилген.

Исақаев Абдулкерим ийги окувши. Кызлар калада озгарылган математика олимпиадасында енъувши болган. Китаплер оқымага бек сүьеди. Класс етекшиси Акбердиева Татлихан Нурув кызы окувшисы ман ойкем болады.

Слеттынъ ортакшысы Аджатаев Мухтар да көримли окувшилардынъ санына киреби, ол «Брестти явлышы» деген проекти мен конкурста катнасан. Брестти явлышы Мурзав Шандиев ақында оқыган.

Биз де кеделерге устинлик йораймыз.

БИЛЕСИЗБЕ, БИЗ СҰВДЫ НЕГЕ ИШЕМИЗ?

Булай алыш караганда, бир енъил сорав болып көрінеди. Сорамага креги де йок деп. А сорап караганда, тек он айдемнен биреви сувды не зат ушин иештаганымызды биледи экен.

Биревлер айтадылар: ишемиз, неге десе ишпеге керек.

Ай неге ишпеге керек?

Неге десе, сувсыз яшап болмайды. Яшамага болмайды, айр қуын биз сувды йоямыз эм онынъ запасын толтырмага керек болады.

Бир суткадынъ ишинде айдем 12 сткан сувды йояды. Заман- заманы ман толыстырмага керек онынъ запасын да. Соны ман сувды ише турмага керек болады.

Сувды ашайма экен? Дұрыс, ашайды. Этте, емислерде, ойтпекте – айр бир ашайтаган затта каты материалларга караганда, сув эки, уш кереге көп. Мине бир мысалы. Эгер сизинъ шекки 40 килограмм болатаган болса, онынъ 35 килограммы сув болады. Тек 5 килограммасы каты затлар экен. Сиз сорамага да боларсыз:

– Аьши айдем кисельдей болып неге яйылып кетип калмайды?

Эгер биз микроскоп пан бир кесек этти, емисти алыш карасақ, онда көп клеткаларды көрмеге боламыз. Олар сок пан толғанлар. Сол соклар тоғылмейдилер. Неге десе баури яғыннан да ябылғанлар. Мине онынъ сыры. Соны ман сув бизим шарктынъ асыл материалы экен. Айдем ашамай бир хыйлы заман турмага болады. Ама сувсыз тек бир неше қуын турып болады демеге болаякпыш.

А.Култаев.

БАЛАЛАР

айтадылар

1) Ногай тил дерисинде оқытувши «АТ» деген темады анълатады:

— Ат — орыс тилинде существительное, — деп белгилейди сонъында.

Экинши деристе ол балалардан сорайды:

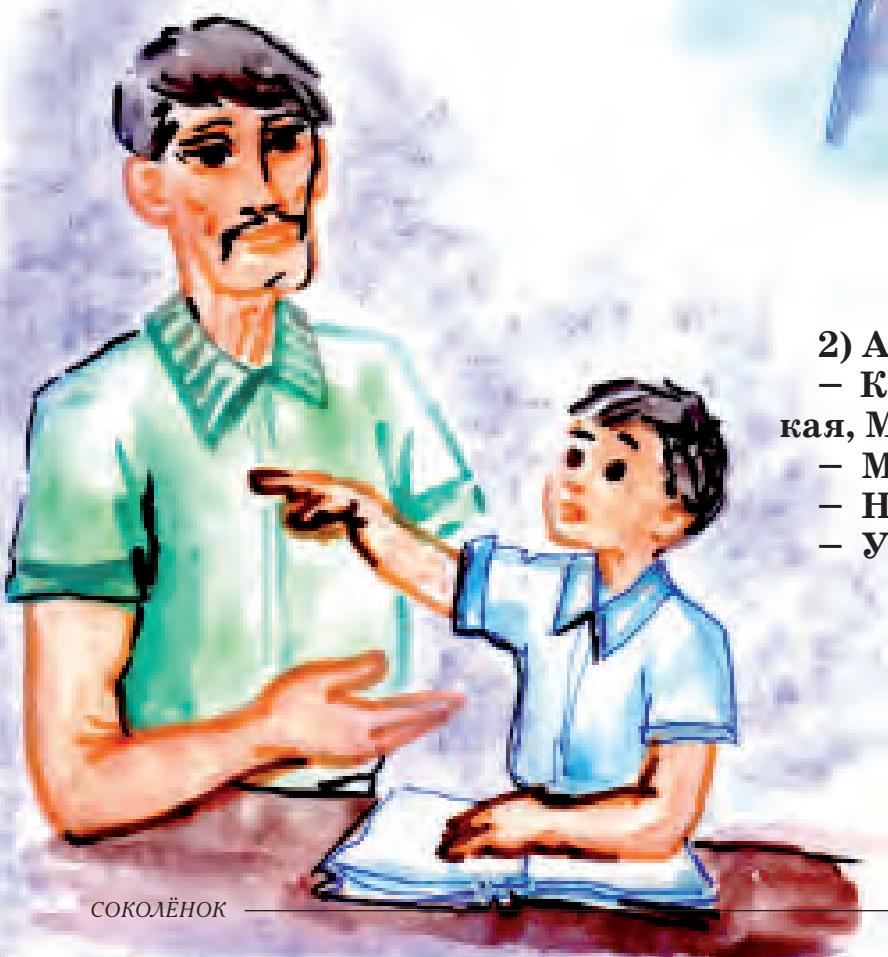
— Ат — деген не зат орыс тилинде?
— деп.

Баъриси де колларын көтередилер.
Ама оқытувши, күлемсиреп:

— Мен сизден айван атынъ ақында сорамайман, сол саялы, «Лошадь» деп айтпанъыз, — дейди экен.

Биймухамед атылып турып: — Конь!
— дейди.

* * *

2) Атасы улыннан сорайды:

— Кедем, сенинъ дневнигинъ кайда, кая, Мага аыли көрсетип карашы?

— Мен оны Ахматка бердим.
— Неге ога бергенсингинъ аьши?
— Уйдегилерин коркыстпага деп.

* * *

3) Ахмат уйине келип, атасына шагынады:

— Окытувши мени коймайды, айр дерис сайын кыйын соравлар берип кыйнайды, — дейди.

Экинши күн атасы школага келип, окытувши ман сойлейди. Окытувши Ахмattan:

— Кая, айтшы айли, бирге бир коса неше болады, — дейди.

— Айне айттымша, ол тагы да каныгып баслады, — дейди Ахмат, йыламага аз калып.

* * *

4) Телефоннынъ занъы согады экен. Уй ишинде олтырган доърт ясындағы Аминат алады.

— Сен кимсингъ? — деп, сорайды оннан.

— Мен Аминатпан.

— Сеннен баска уйде ким барды?

— Амалым бар.

— Аьши оны шакыршы телефонга.

Аминат бир кесек заман уйнде-мей турып, сонъ телефонды алыш:

— Амалымды бесиктен шыгарып болмайман, — деп явабын берген.

* * *

5) Анасы бес ясындағы Муратка:

— Кедем, сага кыз бебей керекпе, яде болса кеде бебей керекпе?

— Йок, мама. Бирев де керек туывыл. Папа да карсы болар. Эсинъдеме, мен уйге мысыктынъ баласын айкелгендe, ол кайтип ашувланган эди?

Намыслы коянлар

эртеги

Бурын-бурын заманда орманда бир карт кирпи яшаган.

Бир күн эртеникте кирпи оъзине кыста ашамага керек азық-туылигин йыймага шыгады.

Кирпи орманнынъ ишиннен тапкан затларын аркасындагы ийнелерине түйреп болып, уйине йолды алады. Бирден онынъ алдына аш болган уйкен боюри карсы шыгады. «Аъзир ас, йылы кос» деп, боюри кирпидинъ уьстиндеги кыскы азыгын ашамага токтасады. Боюридинъ сермегени де бир болады, сол саяатлей кирпидинъ шоъкирлери аш боюридинъ эринлерине кадаладылар. Сонда боюри ай-айлап, ериннен турып кашады.

Кирпи болса, оъзининъ йолы ман бир кыйналмай, уршыктай болып, аста-акырын тыгырып барады. Бу йол кирпидинъ алдына, авызын-бурнын ялап, орман йырткышы, кылышлы, улпа түккли, сары туысли түлки шыгады.

— Ай, акыллы йолдасым, кайдан келеятырсынъ хыйлы юкленип? — деп түлки сорайды.

— Кыста ашайк затларымды язда тасыйман, аш болып сорайсынъма, сары куйрык? — деп ашувланып яваплайды кирпи.

— Эй, шоъкир бурын, эгер сен мени ашувландырсанъ, мен сенинъ азыгынъды ашап таъвесермен,

— деп түлки алды аягы ман серменти экен. Кирпидинъ ийнелери оны яралайдылар. Сонда түлки акырыклап кашып кетеди. Түлкидинъ йолындагы ясыл оъленде кызыл канынъ ызы калады.

Соны ман кирпи оъзининъ йолындагы буршавларды оътип, уйине аман-эсен келип етеди. Карт кирпи кояннынъ конъысысы болган экен. Терезеден кирпидинъ келеятырганын коърип, кояннынъ намыслы балалары, кирпидинъ алдына шыгып, онынъ уьстиндеги шайтан кулакларды, йилеклерди алып, оларды кирпидинъ уйине киргистедилер.

Кирпи де «намыслы коянларга» оъзининъ разылыгын билдирип, емислерди савгалайды.

Күлки төзөрөгөймизде

Эсин саскан эр киси

Бир эр киси врачка баласын алыш келеди. Ол булагай дейди.

— Меним хатыным, балады мага карамага калдырып, оъзи командировкага кеткен. Мен баъри затты да ол айткандай этип тураман: бала ман ойнайман, оны ювындыраман, кийимин авыстыраман, ама ол кышкырып йылап туралды. Эндигиси мен не этегимди де билмеймен. Кайдай маслагат берерсиз экен?

Врач:

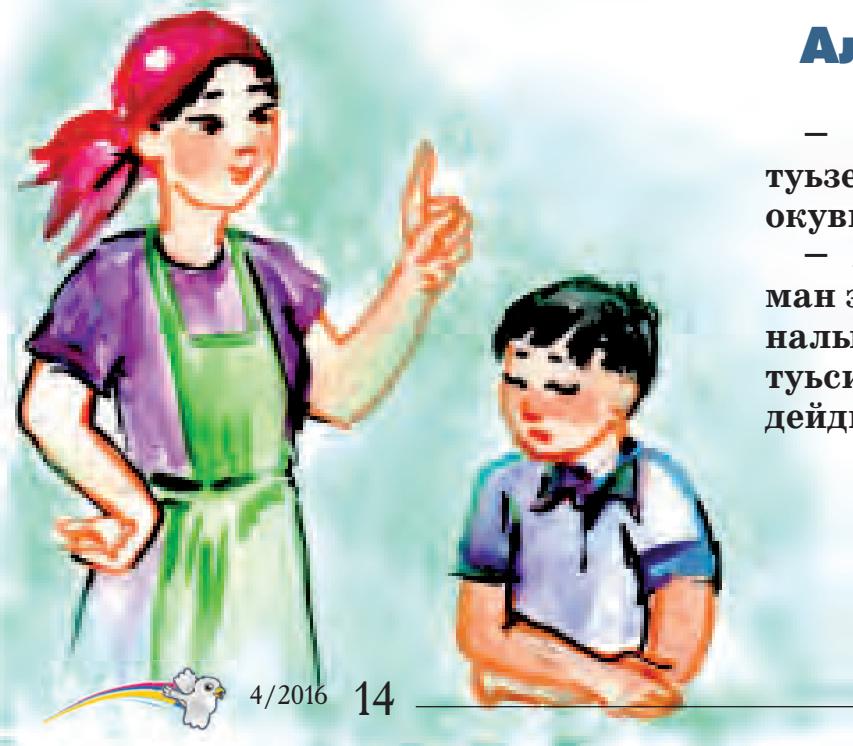
— А сиз оны ашатасызба? — дейди.
— Ах сени, карашы сен ога, билген эдим бир затты мутаягымды, — дейди эсиннен саскан эр киси.

Али де билмеймен

— Анвар, сен кайзаман экинъди тузытеексинъ, — деп ақырады анасы окувшы кедесине.

— Анам, айли де билмеймен кайзаман этеегимди. Окытувшы класс журналын колыннан бир такыйкага да туысирмейди. Кайтып тузытейим?! — дейди ашувлы болыш кеде.

Сүйесинъме?

Эки яс айдем аксам шакта паркта олтырадылар. Кыз бандар кеде бир бирлерине мунаvdай соравлар бередилер:

Кыз: Аявым, сен мени сүйесинъме?

Кеде: Аьшиги...

— Бек күшли сүйесинъме?

— Аьшиги...

— Ромео Джульетады сүйгендей этип пе?

— Олар кимди аьшиги? А-а-а, сен оны китаптен оқыгасынъма? А мен ол шыгармады оқымаганман!

— Аявым, аьши сен кайсы китапти оқыгасынъ?

— Мен «Мумуды» оқыгаман мектепте. Сен көйп уьрип тербесенъ, айкетип сувга атпага боламан.

Баска табылар

Парктагы олтыргышта олтырган кызалак сылк-сылк этип йылайды. Онынъ касына янаскан яс:

— Не зат болган? Не ушин ызаланып йылайсынъ?

— Меним атам ман анам экевмиздинъ уйленувимизге разы туывиллар. Эндигиси не зат этеекпиз?

— Аявым, сен сол кайдер бек кайгырма, юрегинъди авыртпа! Мен озимге баска кыз табарман. Ананъ ман атанъ парахат болсынлар.

Суьемен

Заманы етип, больницадан шыкпага айзирленетаган яс кеде медсестрага:

- Мен сизди суьемен. Сонынъ уышинде больницадан шыккым келмейди,
- дейди.
- Кыйланманъыз. Сиз больницадан шыгаяк тувылсыз. Врач та мени суьеди. Эм ол түнегуын сиз мага кайдай көзслер мен караганынъызды яхши көрғен.

Не зат акында

Кеде досыннан сорайды:

- Қалай болды, сен ол қызга уйленмеге сүбесинъме?
- Оъзим де анъламай калдым. Олтырып сойлейтаган эдик. Бир аз заман олтырып турғаннан соңъ, не зат акында сойлегенимди билмеймен.

ребуслер

100-им

газ-10

100-ик

2-меки

5-ик

к-10-ак

а-20-ды

к-10-дық

6-н

т-10

ш-3

ваг-10

а-20

ног-

к-3

ер -

7-м

1-леп

6-арық

эш-1

4-кил

3-килиқ

4 - аяклав

 -гошкыл

40 - бувын

 - гус

40 - тувар

 - айлан

40 - кабат

 - батар

акыл-

 - тувар

Соколёнок
Лашын

4/2016

июль - август

Иллюстрированный детский журнал.
Издается один раз в два месяца.

Учредитель :
Правительство Республики Дагестан

Журнал зарегистрирован федеральной
службой по надзору в сфере связи и
массовых коммуникаций.
Регистр. номер ПИ №ПУ5-0018
от 21 мая 2009 г.

Издается с января 1990 г.

Главный редактор
Мурад Ахмедов

Редколлегия:
А.Исмаилов (зам. гл. редактора)
Т.Зургалова (отв. секретарь)
А.Култаев
Б.Кулунчакова
М.Аvezov
С. Майлыбаева
С. Култаева (редактор выпуска)

Худ. редактор З.Даганов
Тех.редактор Т. Лузина
Художник номера А. Самарская
Художник обложки А. Качаев

Выход в свет 31.08.2016 г.

Тираж 142 экз.

Заказ № 99

Типография: ООО «Издательство «Феникс пресс»
Адрес типографии: 367018, РД, г. Махачкала,
ул. Петра I, 61.

Редакция и издатель: Государственное
бюджетное учреждение Республики
Дагестан «Редакция республиканских
литературных журналов «Соколенок» и
«Литературный Дагестан».

Адрес редакции и издателя: 367025,
РД, г. Махачкала, ул. Даниялова, 55.

Ногайский язык.

Индекс: на год - 63238,
на полугодие - 78432.

Цена свободная.